

Виходить у Львові
що дні (кром'я неділь та
гру. кат. свята) о 5-й годині
по полудні.

Адміністрація та
Експедиція підъ ч. 8
улиця Чарнецького.

Редакція підъ ч. 13
улиця Жуліанського.

Письма приймаються
лише франковані.

Реклама підъ неопеч-
чаний вольний відъ порта.
Рукописи не повертаються.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Ч. 81.

Середа 10 (22) Цвітня 1891.

Рік I.

Причинокъ до убийства Белчева.

Убийство болгарского міністра Белчева, невинної жертви тайнихъ агентовъ, не здійде мабуть ще довго зъ порядку дневного и принесе може ще не одно цѣкаве розясненіе, котре доси ще держить ся въ тайнѣ. Поки що запи-суюмо то, що доходить вже до вѣдомости, бо оно въ неоднѣмъ характеризує якъ вѣдносины въ самой Болгарії, такъ и ви вѣдносины до другихъ державъ сусѣдніхъ якъ и подальшихъ.

О самому убийствѣ Белчева, наспѣли теперъ такій вѣсти: Убійниківъ було, якъ вже звѣстно, чотирохъ; два приїхали зъ Константинополя а два зъ Сербії. Два перші привезли зъ собою потрѣбне оружіе и гроші, а два другій приїшли зъ Сербії зъ вѣстю, що тамъ приготовлено вже все, щоби они могли свободно и безъ перешкоды утѣкати. Правительство болгарске має певні докази, що револьверъ, которымъ убито Белчева, прислано поштою зъ Одессы до Константинополя, и що одень зъ тихъ убійниківъ, тамъ его вѣдобрали. Такожъ єсть доказъ на то, що убійники перевуали вже колька днівъ передъ убийствомъ въ Софії, що вечеромъ того злочастного дня стояли на улиці и що по убийствѣ утѣкали західною частю мѣста. Ань поліція, ань правительство не думали, що убійники утечуть зъ мѣста, бо всѣ були того переконання, що то лиши початокъ до дальшої акції. Тымчасомъ убійники утекли за границю, закімъ правительство могло ще пограничнимъ властямъ дати вѣдповѣдній приказъ.

Убійники прибули дні 17 (29) марта півніки до Піроту и всѣли тамъ вечеромъ до звичайного поїзду зелізничного. Они не мали навѣть правдивыхъ паспортівъ, лишь підроблений, три турецкі а одень болгарскій. Ти три, що мали турецкі паспорти, називаються ся: Теодоръ Сетросъ родомъ зъ Касторії, Риста Кутмановъ зъ Охридъ и Риста Димитровъ. Перші два суть Македонці. Четвертий називався Клементій Мачковъ або Ангеловъ. Всѣ чотири приїхали дні 18 (30) марта до Бѣлграду и тамъ стрѣтились на двбрці зъ драгоманомъ (перекладчикомъ) французской амбасады, Думою. Куди они відтакъ поїхали звѣстно такожъ, але то держить ся ще въ тайнѣ.

Зъ дальнішого слѣдствія звѣстно лишь тѣлько, що болгарска поліція заразъ по убийствѣ Белчева арештувала богато людей и вѣдь нихъ довѣдалась богато дечого для неї потрѣбного, але заразомъ и то, що мѣжъ арештованими не було анѣ одного убійника. Урядники на границі добрали заразъ приказъ слѣдити за перѣїзджаючими, а правительство почало порозумівати ся зъ сусѣдніми державами. Румунія заявила при свїй нагодѣ якъ найбльшу дружбу для Болгарії и поробила заразъ у себе на границі вѣдповѣдній мѣри остережности. Стамболовъ поінформувавъ такожъ и угорське правительство телеграфично дуже докладно о всѣмъ. Такъ само було повѣдомлене и австрійське правительство и оно поробило такожъ все то, що було потреба, щоби арештувати убійниківъ, коли бы они віхали черезъ Львівъ. До теперъ ті убійники перебувають, не знати, але то рѣчь певна, що они ще не далеко заїхали и може лиши перебувають десь въ такихъ сторонахъ, де згаданій держави не мають нѣякої власти.

Дальше слѣдство мало виказати, що Ангеловъ ще и до нинѣ крутить ся по Сербії и то або коло Неготину або коло Вранѣ. На сей здогадъ наводить и то, що після інформації болгарского правительства перебуває въ Сербії якихъ 400 болгарскихъ емігрантівъ, мѣжъ ко-тими Ризовъ грає найбльшу роль. Ризовъ мавъ навѣть брати велику участь въ підготовленю сего убийства. Вправдѣ на жадане болгарского правительства зроблено у Ризова ревіаю, але — не знайдено нѣчого.

Яко дальший цѣкавий епізодъ зъ сего убийства подають кореспонденты нѣмецкихъ газетъ, котрій розговорювали зъ Стамболовомъ и другими верховодячими мужами въ Болгарії, ще и таку вѣсть: „Заразъ, скоро лишь Стамболовъ зъ мѣсяця убийства передъ мѣсяцемъ го-родомъ забѣгъ до свого дому, зайшовъ до своєї канцелярії, ставъ дзвонити електричний дзвінокъ вѣдь телефону, котрій устроено до ужитку княжого двору и урядовъ. Стамболовъ приступивъ до апарату и закликавъ способомъ уживанимъ въ цѣлому свѣтѣ: Галль! Хто говорить? — Голосъ зъ телефону: Я. — Стамболовъ: Хто то, той я? — Голосъ: Правда, що ты не Стамболовъ? — Стамболовъ: То я, Стефанъ. — Голосъ: Якъ твому сынови на імя? — Стамболовъ: Константінъ. — Голосъ: Славажъ Тобѣ, Господи! Отже то ты таки дѣйстно. Утѣкай чимъ скорше. Войско бѣжить зѣ всѣхъ касарень. Вибухла ворохобня а кадеты зновъ сту-пають по переду всѣхъ. — Стамболовъ, котрій ще й не опамятавъ ся бувъ зъ пригоды, яка стала була передъ хвилею, зворушеній до са-мої глубини, якъ самъ каже, не такъ ізъ страху и журби про власне жите и судьбу, якъ ізъ журби о вѣтчину, ажъ заплакавъ;

— Можетъ Богъ дастъ, що вамъ таку невѣстку приведу до хаты, що.... що....

Недокончивъ.

— Ай, змилосердивъ бы ся Господь на-домно старою. Кости лупаютъ, бѣда до стѣни товче, вѣ вѣдки ратунку, нѣ змилованя. Чула я, що до тебе-дѣ Марина Гуличка вчера зали-цялась.

Хлопецъ, не знаючи, що на се вѣдповѣсти, вийшовъ зъ хаты.

— Пойшовъ и анѣ словечка не рѣкъ, анѣ пары не пустивъ. А якъ залюбивъ ся въ томъ скалозубѣ! Хорони нась Боже вѣдь но-вого нещастя!...

Старой руки почали трясти ся вѣдъ стра-ху и гніву.

— Я бы и години одної тутъ не высі-дѣла; свое бы забрала и полетѣла до доньки. Хлопецъ збыточникъ, але препїнь не дурний. Має вонъ розумъ, та й знає, що що Гуличка, то не тата, тата, онъ.... Не могла найти слова.

Почала вѣрити вѣ розумъ сина, роити собѣ любо о новихъ чоботахъ на зиму, а о молоцѣ та не минаючої ся омастѣ. Любила молоко и тужила за старымъ саломъ, що ажъ тебѣ, мовлявъ, піднебѣнне скобоче.

То тата громадска цьотка виховала собѣ на напу гризоту таковѣстнику, якъ сама була за молодихъ лѣтъ....

Антошко постоявъ часину при лотѣ, навернувъ стежкою якъ до обиця Ясьчихи, та завернувъ ся впобѣ дороги. Не хотѣвъ зъ нѣкимъ дѣлти утѣхи свого серця. Вѣ хатѣ

заставъ на одній мисцѣ терту бульву, на другій квасне молоко. Мати очікувала на него.

— Хто жъ то вамъ говоривъ, мамо, що Марина Гуличка до мене залияється? — запитавъ ся спокойно, зачираючи лижкою остатки бульви.

— Хто? ади цѣле село онѣчомъ іншомъ не говорить. Антошку, та чайже ты знаєшъ, де шукати щастя. А якъ само тобѣ вѣ при-горщѣ лѣзе, то чай-же не выпустишъ зъ рукъ. Поля що не мѣра, хлѣба ласка божа, луки, сало зъ року на рбкъ, пять коровъ, два конѣ... А ти до коней ажъ трясещь ся, було бы чимъ фѣрманити и цѣле жите.

— А стара Гулиха?

— Бояти ся баби? Нехай боить ся, хто хоче, але не ти. Нема рады, лишь Марини добре, знаєшь добре голову завернути, тай по всьому.

Мати розмѣялась и облизала ся на спо-минъ о салѣ, що зъ року на рбкъ не минаєшъ зъ комори Гулихи. Антошко розперъ ся, бубо-нѣвъ пальцями по столѣ, и важивъ вѣ своїй головѣ.

— Вамъ лекше говорити, якъ менѣ зро-біти. Дѣвчина боить ся старої, якъ огню.

— А за тобою то скочить и вѣ огонь.

Хлопецъ розмѣявшись ся.

— Антошку! — говорила дальше — не вѣдпыхай щастя, що тебѣ само у пригорщѣ лѣзе.

— Дѣвка зѣрката — промовивъ, бѣльше самъ до себе якъ до матери.

9

Задля святої Землї.

Стежка передъ хатою.

(Поетъ Севера).

(Дальше).

III.

Антошко вернувъ до хаты, закуривъ люльчину на куртой цибушинъ, сївъ на лавѣ и мовчавъ, покручуючи вусикъ, що що-лишь висыпувавъ ся надъ горѣшною губою. Видиме щасте визирало зъ его очей, уста складали ся до осмѣху, по лиці перелѣтали промінії гадки, овареній поломѣніемъ огня, трѣскаючого въ печі.

Мати шкрабала бульбу при вѣкнѣ, кидаючи цѣкаві погляди на сына.

— Певно вже знова якійсь дуръ тебѣ чѣпивъ ся, бо мало не вискочишъ зъ шкобри.

— А почѣмъ же ви се видите? — поспы-тавъ хлопецъ жартомъ.

— По чѣмъ? Ади душа ти вже на пле-чохъ сидить. Я чай-же не слѣпа.

Хлопецъ вставъ, підойшовъ до матери, обнявъ за шию, поцѣлувавъ и каже въ ухо:

вонь думавъ, що вже все пропало, надъ чимъ вонь толькъ лѣтъ зъ такимъ пожертвованемъ працювавъ. Наразъ дзвінокъ відъ телефону задзвонивъ другій разъ. Симъ разомъ показалося, що его кликавъ новий мімістеръ фінансовъ, Начевичъ. Начевичъ успокоивъ Стамболова и повѣдомивъ его, що войско вийшло зъ касарень на приказъ правительства и що на разъ не грозить нѣяка небезпечність.

Цѣкаве наконецъ и то, що на обійтю у Стамболова стоять завсігды два освѣдлани конї, на то, щоби вонь, коли-бъ того потреба мігъ скоро перебраный утѣкати. Хто не знає відношнинъ въ Софії, тому може то дивно видастися. Стамболовъ самъ такъ то пояснює: „Нема чому дивувати ся — каже вонь. Наші історики мають рацію, коли кажуть, що дооколісенька Софії нема чистыхъ Болгаръ. Въ самомъ мѣстѣ — поминувши вже то, що есть багато чужинцівъ — суть або люде зъ племени Пентешенгевъ або такъ званій Шоби. О тихъ Шобахъ розказують, що они хотѣли одного разу убити цѣсаря зъ Византії (Константино-полі) шобами — шобами, бачите, називають у насъ кнедлї, и зъ вѣдси та назва. Въ Софії можна було ще до недавна лише рѣдко знайти національне и політичне почуття. Ажъ въ послѣдніхъ часахъ скрѣпилось оно значно тымъ, що самъ цвѣтъ болгарскихъ родинъ перенѣсся до столицѣ и бере живу участъ въ політичному и товарискому житию.“

Рада державна.

(5-те засѣданіе палаты послівъ зъ дня 20 цвѣтня). Пос. Короніні и товаришъ поставили внесене о установленію окремого трибуналу для споряджування виборовъ. — Пос. Врабецъ и тов. внесли проектъ змѣни поступовання конкурсового и відповѣдного заострення закона карного. — Пос. Тавше и тов. зажадали змѣни закона о заразахъ худобы, именно постановь відносячихъ ся до заразы пыска и ратиць. — Пос. Гербстъ и тов. поставили внесене въ справѣ державнихъ оплатъ мостовихъ и дорожовихъ. — Пос. Пленеръ и тов. въ справѣ заведенія безпосередніхъ виборовъ въ громадахъ сельськихъ, при чомъ мѣсцями виборовъ були бы на разъ громади, въ которыхъ истинують суды повѣтовій, и всѣ громади, числячій понадъ 1.000 мешканцівъ. — Пос. Дершата и тов. поставили внесене о змѣнѣ закона о таксахъ війковихъ въ тѣмъ напрямѣ, щоби найнишій кляси тарифовъ знесено, а бѣльше обтяжено кляси вищий. — Пос. Жакъ и тов. внесли інтерпеляцію въ справѣ

пожаданого признання цѣлої емеритури вже по 35 лѣтахъ служби тымъ урядникамъ, котрій працюють въ тяжкій службѣ.

Дальше вносивъ пос. Свобода, щоби за-веденіо обовязкову асекурацію держав-ніу. Внесене се передано комісіи для господарства рѣльного. — Пос. Кафтанъ и товари-шъ домагали ся, щоби розпочато ветупній ро-боты около будовы каналу сполучаючого Ду-най, Велтаву и Лабу и щоби відповѣдну суму на то вставлена до бюджету вже на 1891 р. — Пос. Гофманъ вносивъ ухвалене закона, котрій бы не дозволявъ заводити всѣлякихъ „рингбѣ“ та „картелївъ“ (такихъ сплобокъ, що загортати всю торговлю въ свои руки) и каравъ за то строго. — Пос. Кайзеръ и тов. поставили внесене въ справѣ реформы почтъ на провин-ціи и обмеженія порученого круга дѣланя гро-мадъ.

До комісії для довгу державного выбрано послівъ: Берхтолъда, Добльгофа, Фукса и Льюса а заступниками Клюна и Штера. Слѣдуюче засѣдане відбуде ся въ четверъ.

Предсѣдателями поодинокихъ комісій парламентарнихъ выбрано: въ комісії адресової гр. Дейма; въ комісії бюджетової Пленера; въ промислової Бѣлинського; въ легітімацийної гр. Черніна; въ петиційної пос. Ручку; въ війкової Дубского; въ економічної Лупула; въ правничої Гвідона Мадейского.

Дѣло подає зъ Вѣдня таку вѣсть: Згѣдно зъ предложенемъ клубу руского вибрано до комісії послівъ: Романчука до адресової и бюджетової, Пѣдляшецкого до правничої, Телишевского до легітімацийної, Барвѣнського до петиційної, Охримовича до промислової.

Слѣдуюче засѣдане палаты пановъ відбуде ся дня 24 с. м. На порядку дневніомъ стоять; перше читане закона о державно-прав-ныхъ студіяхъ и испытахъ державнихъ въ-дѣльствіяхъ виборъ комісії бюджетової.

Переглядъ політичний.

Его Вел. Цѣсарь принимавъ вчера на ав-діенціи ново вибранихъ членовъ президії палати послівъ, д-ра Смольку, Хлюмецкого и Катрайна.

Politic доносить, що заходи Молодо-Чехівъ, щоби приєднати собѣ послівъ зъ Морави, Зайхерта и Своржія та польського посла зъ Шлеска, о. Свѣжого, зовсімъ не удали ся. Перші два відповѣли, що не думають зовсімъ приступати до молодо-ческого клубу, а третій

сказавъ, що для него суть лишь два клуби, до котріхъ мігъ бы вступити, а то, клубъ Гогенварта або Коло польське.

Рухъ роботничій за святкованемъ дня 1 мая стрѣчає всюди великий опбръ. Въ пів-ночніхъ Чехахъ заявило 680 фірмъ, що не дозволять своїмъ роботникамъ того дня святкувати. На Угорщинѣ не дозволило правительство нѣякихъ демонстраційнихъ обходівъ въ день 1 мая, а такъ само заказало роботникамъ въ правительственныйхъ фабрикахъ той день святкувати.

На жадане австро-угорского амбасадора, увязнено въ Константинополі якогось Гаджі Ковачевича Поповича, що удававъ тамъ купця зъ Сараєва. Противъ увязненого есть сильне підозрѣніе, що вонь намавлявъ людей въ Боснѣ и Герцеговинѣ до ворохобнѣ.

Про загадочну смерть россійской вел. княгинѣ Ольги Феодоровны розказують такъ: Заразъ по смерти княгинѣ розбілась чутка, що она не померла природною смертю, хочь звѣстно було, що она вѣдь давна не здужала на серце. Всѣ казали, що она зъ гризоты, що синѣє си, кн. Михайло Михайловичъ побравъ ся не зъ рѣбною собѣ и для того попавъ въ неласку у царя, сама собѣ жите відобрала въ дорозѣ до Криму. Дня 9 с. м. приїхала она була до Харкова, де поїздѣ задержується майже цѣлу годину. Коли о 1 год. пустилася ѿхати дальше, казала, що хоче трохи спочити и для того осталася сама въ сальоновомъ вагонѣ, а всѣ, що зъ нею ѿхали, перейшли до другого вагону. Около 4 год. зъ півдня застукала до дверей вагону придворна дама княгинѣ, графиня Озерова, а коли по довшому часу нѣхто зъ вагону не відзвивъ ся, налякалась она и дала знати маршалкові двору Муханову. Обое війшли тоді до вагону и имъ представивъся страшный видъ: княгиня лежала цѣла въ крові. Поїздъ доходивъ якъ разъ до стації Алексѣвка, але що тамъ не було нѣякого лѣкаря, постановлено вертати назадъ до Харкова, де поїздѣ станувъ о 7 год. вечеромъ. Тутъ вже чекали на дворці посиланій телеграфично докторы Оболенський, Груббе и Зарубінь та лѣкарь зеленницъ Франковскій и Вишнівскій. Тутъ перенесено єи на дворець, завязано рану и перевезено відтакъ до палати въ мѣстѣ, де она въ ночі зъ дня 12 на 13 с. м. померла. — Кн. Михайла Михайловича, выгнавъ, кажуть, царь за кару на пять лѣтъ зъ Россії.

Противъ жідівъ повстають люди, видко, всюди. Грекі газеты доносять, що теперъ и на островѣ Корфу, про котрій майже и не

— А тобѣ що до того, що она зѣрка-та? — крикнула стара, зрывачи ся зъ ла-вы. — Якъ тобѣ наїде ся води въ зимѣ до чоботъ, а на передновинку не буде що до губи вложити, тогдѣ ты и десять сверлівъ не до-видишъ. А теперъ тому, що має юлька край-царапвъ въ кишени, то, бачь, его сверлы ко-лють... Иди, дурний, иди!... за десять лѣтъ ве-вѣ дѣвчата будуть одна въ одну бабами, хочь бы тобѣ теперъ якъ принципиць дивились, а ти будешь біршій драбъ якъ нинѣ, бо старий.

Чимъ дальше говорила, злость єи зма-галась, починала кипѣти и виливатись поко-томъ слвѣ. Она наблизилась ідь сынови, взяла рукою за одѣжду и говорила дальше шепотомъ, переходячи въ сътнє:

— И тобѣ, бѣдолахо, що не маєшъ чимъ хребта прикрити, дивитись на сверлы дѣвчини? А шкапята въ стайні, зерно въ шпіхлѣрѣ, сало въ коморѣ та свята земленка куды окомъ ки-нешь! То ты на отсе усе слѣпаки прижму-рюешь, а сверлы дѣвчини тобѣ такій великий? А хочь бы ты взявъ красну, якъ ве-сняній день, а бѣдну, то завше дѣдомъ бу-дешь. Не бой ся! Марина коралями за дзвѣ-сотки, корсетомъ и хусткою въ квѣтѣ покрив-зѣрки передъ людскими очима. А якъ ты за-їдешъ передъ церкву: вѣзъ кованій, хомуты въ мосяжи до сонця блищать, а наймить фѣ-рманить. Висаджуєшь бабу: на бабѣ пять спо-дниць, пять шнурівъ коралївъ великихъ якъ виши, одна хустка на головѣ а на плечохъ друга, корсетъ шовковый, чоботы телячі. На тобѣ бѣла свита въ червоній пазухи, на головѣ

капелюхъ такій якъ у войта. Бабу пускаєшь оперѣдь себе, въ рукахъ тобѣ книжка зъ мо-литвами, люде простунають ся та дивують. Не забудешь и о старбі матери, завезешь и єи, щоби за щастє сына подякували Богу....

Злость єи проминула, очи свѣтились, взяла ся за підь боки и, дивлячись на сына, при-тупкувала злегка бosoю ногою.

— О сверлахъ лише ся такъ каже, — почавъ цѣдити Антошко завойованій ви-вodomъ матері. — Ale порадьте, що пакъ изъ старою?... Знере дѣвчину разъ, ба другій та и по всьому.

— Кобы я чарувати знала, тоби зачару-вала; колиже не умѣю! Ты маєшь чары на дѣвку, а якъ зачаруєшь, хочь бы мати десять разъ збрала, то свое зробить, бо мусить. Дур-ний ты, та на порожнє чаша тратишь, о свер-лахъ пleteшь, а на прогонѣ, якъ стара заснула, дѣвка вижидає. Гунцвотъ я, якъ не жде. И я прецѣнѣ була молода, та бувало за хлопцями пропадала.

Осмѣхнула ся, вишкаючи жовтій, рѣдкі зубы.

— Ты ще тутъ?...

Парень хопивъ капелюхъ, наложивъ фу-дульно на бакиръ и вишивовъ. Мати вибѣгла за нимъ, а догонивши, стала шептати.

— Лишь не жартуй.... смѣло, стисни дѣвчину, щоби їй ажъ въ очахъ потемнѣло!

Замѣсьць відповѣди, хлопець приспѣшивъ ходу, замрѣявъ лишь въ срѣбніомъ свѣтлѣ зоръ, мати поглядала за нимъ и благословила.

— Одного маю — спопѣла, — але якій!

якъ бы вилявъ! Сли вонь мене и себе зъ бѣдъ не витягне, то вже хиба нема Бога на свѣтѣ. Кажуть, що той-дѣ чаровници захочу-ть ся та вйтогового сына для своєї мавти!

Засмѣялась глумливо.

— Алежъ бо и кажуть, що вйтъ-дѣ хоче за свого Грицка зѣркату Марину. Погодѣть-же! Треба, щоби тата мавпа манила Грицьку до себе, а Антошко щоби мавъ розізаній руки. Я вже выбила ему зъ голови сверлы Марини, а вѣдь скалозуба богацтвомъ заслонила очи.

Антошко заходивъ коло Гуличчини хаты то вѣдь гостинця, то вѣдь плотівъ та оборы. Зразу здалека, а відтакъ щоразъ близше. Псы відозвались разъ, а відтакъ и другій. Вонь кинувъ имъ кусень хлѣба; притихли. Підсунувъ ся підь плотъ и дививъ ся въ отвореній, темній вікна.

По хвилі повидѣлось ему, що щось бѣле пересунулось. Гадаючи, що се стара Гулиха, присѣвъ до землѣ.

Дверь не вѣдчинялись. Вонь вихиливъ голову поза плітъ и вставъ.

У вікнѣ стояла Марися и, грозячи, ки-вала рукою, щоби уступивъ ся. Парень почавъ кивати на неї, дѣвчина крутила головою, що не прииде. Плітъ бувъ пизькій, пе-рестипивъ тихонько и подойшовъ до вікна, удаочи, що хоче уйти до хаты. Переякана дѣвчина стала вѣдпихати.

(Дальше буде.)

звѣстно было, что на нѣмъ живутъ жиды, подднялись тамошній люде. На цѣломъ островѣ настало велике розъярене противъ жида, бо тамъ найдено въ одной части мѣста, де живутъ лишь самі жиды, убиту молоду дѣвчину христіянку. На островѣ выслано зъ Греціи войско, чтобы не допустити до якои рѣзни.

Зъ Софії доносять, что надъ укрѣпленемъ границѣ вѣдь стороны Сербія робить день и нѣчъ 1200 воякѣвъ вѣдь инжінірії. Форты коло Сливницѣ, Маловы, Гургумата и вывозѣвъ Драгоманьскихъ мають творити одну цѣлость. Надъ границею розложились полки 3, 13, 14, 22. Головні силы артилерії умѣщено коло Видина. Правительство болгарске мало заливити, что добре буде, коли такожъ и Сербія обсадить границю, бо то спнило бы агитацію емігрантѣвъ болгарскихъ.

Водозва.

Въ роцѣ 1818, згорѣла въ мѣсточку Журовѣ, повѣта рогатинського, руска церковь и до нинѣшнього дня, не спомогли ся тутешні Русини побудувати новый домъ Божій.

Вже нема анѣ одного чоловѣка, который бы памятахъ, де стояла руска церковь. Лишень стара дзвінниця, що виглядає зъ-за жида, видає, каже догадувати ся, що тамъ, де нинѣ стоять дому жида, мусѣла стояти наша церковь.

Вже разъ взяли ся були Русини до вѣдбування церкви, и то мурою, та не довели до кінця, а зъ кам'яня и цеголь, призначеныхъ на церковь, побудували собѣ жиды дому и пивницѣ.

Русини вѣдправлюють свое богослужене въ костелѣ при вѣлтари, що фундували рускій мѣщанинъ Фарега за 700 зр.

Латинниківъ теперъ есть въ Журовѣ лише до 200 душъ, а мають свой хороший костелъ, а передъ колькома лѣтами осѣли тутъ и Сестри милосердні, а Русинівъ есть 350 душъ (въ роцѣ 1850 було ихъ 457), та не можуть спомогтихъ хочь на малу деревянну церковцю! Латинники мають можніхъ фундатоў, а у насъ такихъ нема. Ми мусимо власными силами дбати за себе. Та дворочній неурожай задля посухи, та торочній градъ зовсѣмъ підкопавъ матеріальне положене нашихъ жителівъ. Они не суть въ силѣ побудувати собѣ церковцѣ, хочь якъ бажають. Если щедра Русь не споможе ихъ, то, якъ до сего часу, такъ на будуче нема надѣвъ на власну церковцю.

Хорошій примѣръ жертволюбивости, дало священство деканата Журавенського: кожда церковь въ деканатѣ складає добровольній датокъ 5 зр. Мѣсцевый завѣдатель зъ цѣлои душѣ бажавъ бы вибудувати дому Божій, тоже пукас до всѣхъ св. обрядъ и свой народъ люблячихъ Русинівъ Добродѣївъ, и просить о якъ найласкавѣйши датки на нашъ дому Божій, а кожда, хочь бы и найменшу жертву Господь заплатить, а для контролю буде оголошена въ часописяхъ. Вѣдь Васъ, Русини патріоты, залежить, чи мы будемо мати въ Журовѣ нашу церковцю, чи нѣ, а нема ту такъ само и помешканя для священика.

Жертвы присылайте на руки мѣщевого завѣдателя, о. Андрѣя Пеленського, почта въ Журовѣ.

Андрѣй Пеленський, завѣдатель Журова.

Новинки.

— Именованія. Ц. к. Рада школна красна уменуvala тымчасового учителя Михайла Туркула въ Свястѣльникахъ, сталымъ учителемъ школы етатової тамже; Іосифа Фрасиньского, тымчасового учителя въ Чорной, сталымъ учителемъ школы етатової въ Мухачу; тымчасового учителя молодшого, Станіслава Волинина въ Вольланцѣ, сталымъ учителемъ молодшими, управляющими школою філіальною тамже; учительку молодшу, Марию Зихевичъ, въ Райску, сталаю учителькою молодшого, управляющою школою філіальною тамже.

— Посоль д-ръ Волинь, заступникъ буковинського маршала краєвого, мавъ дні 16 цвѣтня авдіенцію у Е. Вел. Цѣсаря.

— Нові посади при урядахъ фінансовихъ въ Галичинѣ для вимѣру належностей, мають отворитись; у Львовѣ, Краковѣ, Тарновѣ, Новомъ Санчи, Ришевѣ, Перемышли, Сяноцѣ, Самборѣ, Бродахъ, Станіславовѣ, Коломыї и Тарнополі. Посади при тихъ новихъ урядахъ будуть надаватись лишь уваженемъ правникамъ.

— Зъ бучацкої Рады повѣтової виступивъ п. Володимиръ Моравскій ще того самого дня, коли она уконституovalа ся.

— Пере сторога. Зъ Олеська доносять, що за приємомъ декотрьхъ людей зъ мѣстечка Соколівки и селянъ зъ Пере волочної набрали вже охоту и декотрь господарѣ зъ Олеська та Ушнѣ єхати до Бразилії. Пере сторогою для нихъ най будуть отсѣ вѣсти, які подають російскій и польскій газеты. „Київське Слово“ дѣстало вѣсть въ Бразилії, що межи тамошнimi емігрантами були Поляки, Чехи и Італіянцѣ, зъ которыхъ анѣ однъ не знати мови, якою въ Бразилії говорять. Мимо того зробили они контрактъ на кілька лѣтъ и показалося, що они мусять робити 16 годинъ на день а за то дѣстисти спільні мешканія въ шопахъ, хлѣбъ зъ солониною и колька крейцарѣвъ на день. Коли декотрь робітники не хотѣли на то пристати, то наставники били ихъ буками. Робітники тѣ виглядають якъ смерть а не якъ люде, замѣтъ одежи на нихъ лиши пімати, пужда ихъ присѣла по тѣлѣ кинулась погані раны. Робітниковѣ тихъ пильнують наставники зъ буками въ руцѣ и въ револьверами та піами. Коли якій робітникъ утече, то его вилюють піами, котрій вже до того такожъ приучений. Іногда і трохлять робітниковѣ піами, коли они не хотять слухати. Недавно тому виسلѣдили они піами одного робітника, Поляка, Суминьского и якогось жида та вили вѣдакъ Суминьского такжъ, що вѣдь на другій день померъ. Польскій газети доносять зновъ, що передъ латинськими снятами збунтувались були въ Бразилії всѣ тѣ Поляки, зъ котрими надано грунти въ пралѣсахъ, до нихъ прилучилися і робітники і вѣдакъ всѣ повтѣкали въ Бразилії і один пійшли пішки до сусѣдної держави, Урагвай, а другій волочили ся довгій часъ въ найбільшій нуждѣ берегами моря виглядаючи, чи не надплыне якій корабель, котрійбы ихъ забравъ.

— Щиплене вѣспы буде мабуть незадовго вѣдбувати ся замѣтъ лімфою зъ коровы лімфою въ ковы. Рада санітарна зъ долїшної Австрії зачала вже робити пробы зъ козячою лімфою, а то головно для того, що туберкули не такъ легко беруть ся ковы якъ коровы и для того есть менша обава, що зъ козячою лімфою можна чоловѣкови защѣпiti ти туберкули.

— Нечувана пригода сталаась въ Садагурѣ. Въ суботу вечеромъ около 10 год. вишавъ тамъ въ вѣдкись скаженій вовкъ до мѣста и покусавъ 34 людей всѣхъ въ лицѣ, лиши одного, що утѣкавъ черезъ парканъ укусивъ въ ногу. Межи іншими покусавъ такожъ і професора Черновецького університету, котрій тамъ хвилево перебувавъ. Зъ припорученія правительства привезено всѣхъ покусанихъ до Черновець, де д-ръ Заловецький повыпаливъ имъ раны і въ першій хвилі ихъ доглядавъ. Опосля перевезено 17 осѣбъ до шпиталю въ Букарештѣ, де нещастныхъ обѣцяно лѣчити безплатно методою Пастера а прочий не такъ дуже показалъся остатись въ Черновецькій підъ доглядомъ д-ра Заловецького. Крімъ того покусавъ ще вовкъ дуже богато вѣврять. Въ 12 громадахъ поубивано всѣ псы і другій вѣврь, котріхъ вовкъ покусавъ Вовка забивъ якісь селянинъ друкомъ.

— Погорѣвъ бѣдачиско. Звѣстный у Львовѣ авантурникъ, жідъ Файніш Кремпель підпаливъ оногди другому жида, Шмулеви Раттони шабасону шапку. Огонь винищивъ цѣлу шапку і мало що не осмаливъ цѣлу голову Ратта, а той не побѣгъ дати внати сторожи огнєв旣и лишь явивъ ся на поліції і такъ сказавъ, що погорѣвъ і хто огонь підложивъ.

— Заблукавъ ся. Въ недѣлю по полуодній якісь паниско у Львовѣ такъ собѣ підохотиць, що ажъ заблукавъ ся та зайншовъ на поліцію і думаючи, що то шивокъ, станувъ передъ комісаремъ інспекційнимъ і казавъ собѣ дати — горївки. Розуміється, що і на гадку ему не прийшло, що вонъ зайншовъ на мѣсце, де лише мають средство противъ горївки.

Всячина.

— Чудо не пѣчь; сама юсти варить Въ Балтіморѣ видумавъ якісь п. Аткінсонъ таку пѣчь і такій котликъ, котрій безъ всякої людской догляду варить. Пѣчь варить наразъ чотири страви, п. пр. якус зупу, печеню, бараболѣ и рижъ. На тѣ страви суть въ

той печі поробленій окремі пересѣки, въ котрій вкладає ся тѣ страви окремо до вареня, замикає ся пѣчь, запалює ся підъ нею нафтovу лямпу і до чотирохъ годинъ єсть обѣдъ готовъ, лише ставъ на столъ і єдь. Анѣ печеню не потребує ніхто обертити, анѣ росблъ шумувати, анѣ огонь въ печі поправляти. Ту роботу робить пѣч сама, а газдиня або кухарха може ити собѣ за той часъ на проходь. Треба лише всіго додати, що до страви належить. Ще чуднѣше варить котликъ. Якісь роботникъ п. пр. бере той котликъ зъ собою, коли іде на роботу, наложивши въ него всіго, що має ся варити. Коли прийде вже на мѣсце, ставить той котликъ десь въ кутику, запалює підъ нимъ нафтovу лямпу і стає до роботи. Коли вибе дванацята година і роботникъ має обѣдати, котликъ вже все зваривъ. Аткінсонѣвъ винахбдъ має лише злу сторону, що його прилади суть ще дуже дорогі і для широкихъ має люді для того не приступній. Пѣч п. пр. коштує 25 фунтovъ штерлінговъ, значить ся, на нашій грошѣ 250 зр., а котликъ, котрого ще навѣть і не продають, буде коштувати якихъ 5 до 8 фунтovъ штерлінговъ, значить ся, 50 до 80 зр. Поки що будуть могли користати зъ тихъ новихъ приладовъ кухоннихъ, хиба люде, котріхъ стати не то на кусень хлѣба, але і на колачѣ, або хочь бы и на медовники.

† Посмертній вѣсти.

Виталій Теофіль Лисинецький, вислужений офіціяль почтовий, упокоївъ ся въ 42 роцѣ життя. Вѣчна ему память!

Господарство, промисль и торговля.

Цѣна збожжа и другихъ продуктівъ.

Львовѣ: пшениця 8·50 до 9·06, жито 6·25 до 6·60; ячмінь 5·50 до 6·40; овесъ 6·65 до 7·10; рѣпакъ 11·— до 12·10; горохъ 6·— до 10·75; вика —.— до —.—; льнянка —.— до —.—; конюшина червона 42·— до 52·—; бѣла —.— до —.— зр. шведска —.— до —.—; Хмель —.— до —.— зр. за 50 кільо мѣсце Львовѣ. Оковита готова за 10.000 літрівъ —.— до —.— мѣсце Львовѣ.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Реваль 21 цвѣтня. На зелѣнниці прибалтійской недалеко Гатчини вѣвхавъ оденъ підъ піздь на другій, въ наслѣдокъ чого показалъся колькохъ подорожніхъ і службу зелѣнничу. Нещасте стало ся, якъ кажуть, въ наслѣдокъ того, що машиність збішовъ нагло зъ розуму.

Вельсъ 21 цвѣтня. Е. Вел. Цѣсарь приїхавъ тутъ вчера вечеромъ о 7 год. На двоїці повітали Єго архікн. Сальваторъ і архікн. Марія Валерія. Всѣ поїхали опосля до замку Ліхтенегъ.

Будапештъ 21 цвѣтня. Зъ нагоды ювілею румунського короля вѣдбувъ ся въ шестомъ полку пѣхоти имени кор. Кароля піръ на котрому командантъ полку піднісъ тоасть въ честь короля, а румунській ген. консульт Іка въ честь Цѣсаря австрійского.

Римъ, 21 цвѣтня. Tribuna дѣстало зъ Палермо вѣсть, що вчера збралось було на головній площи въ Чеда, 2000 купцівъ, котрій були противъ такси наложеній на родину. Протестуючі впали вѣдакъ до касарнъ жандармерії, увільнили всѣхъ своїхъ товаришівъ, котріхъ поарештовано і напала опосля на магістратъ, де знишили спысь податковъ. Въ ночі прибувъ тамъ підпрефектъ зъ війскомъ і арештувавъ 22 людей.

Одвѣчательный редакторъ: Адамъ Кроховецький

ИНСЕРАТЫ до „Народной Часописи“ просимо пересылати до конторы пана **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛІТЫНЬСКОГО** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовомъ инсератѣ стоить 7 кр., при больше разовомъ помѣщеню 6 кр. бдь стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрій частѣйше будуть свои оповѣщеня умѣщати, одержують бдповѣдный работъ.

Шерфумы и мыла.

* Цераты на меблѣ.
ПАРАСОЛЬКИ
 найновшого фасону
 и въ великомъ выборѣ
 отримавъ и поручас якъ найдешевше
НИКОЛАЙ ЛЮДВИКЪ
 у Львовѣ, улиця Галицка ч. 14.

* Встяжки и аксамітки.
АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБРНЫМЪ ОРЛОМЪ“
ЖИГМОНТА РУКЕРА
 поручас:

Олій рыбій въ двохъ родахъ, жовтый однократно дестилований, дуже добре дѣлаючій противо зафльегмлення, остроты крови, недокревности, скрофуламъ и т. д.; бѣлы пріятвѣйший бдь першого, бо двохратно чищеній и дистильованій. До набитя въ бутелькахъ по 60 и 80 кр.

Во всѣхъ округахъ и провинціяхъ **пошукує ся** за стальнымъ вынагородженемъ або за високою провизією.

АГЕНТОВЪ
 для фабрики сукна и мужескої конфекції Домъ Вывозу: „подъ Опавою“ въ Торрапі.

Кефиръ.
 Зъ казакізъ грибковъ незрбнане средство диететичне, вырабляє фабрика выробовъ гигієнично - диетичныхъ **Літінського** у Львовѣ и высылає щоденно свѣжай, на провінцію въ певныхъ означенихъ бдступахъ часу, числячи якъ найдешевше за опакованье.

Кефиръ есть найлѣпшиъ зъ истнущихъ средствъ бдживичихъ, а въ недугахъ жолудка найрадикальнѣйшиъ лѣкомъ. Цѣна фляшки 15 к., зъ фляшкою 25 кр.
 Адреса: Фабрика **Літінського**, Пекарска 21, або контора Л. Літінського при ул. Валової, ч. 14.

Горсеты французскі.

БРОНИСЛАВЪ ВИТКЕВИЧЪ
 аптікарь у Львовѣ (улиця Жолкевска, побочъ рампи поручас:

Нервотонъ.

Средство домове помочне у многихъ боляхъ, ревматизмахъ, ломаняхъ, исхюсъ и паралижахъ.
 Цѣна фляшки: 40 кр.

Подяка. Добротвръ, 13 марта 1890.
 Вп. Брониславъ Виткевичъ, аптікарь, Львовъ-Подзамче.

Передъ колькома лѣтами черезъ аполльексю утративъ я силу въ правой руцѣ, що тымъ тяжше мя доткнуло, що зъ причини того мусѣвъ я покинуты выгбдне мѣсце яко офиціалиста приватній и зоставати зъ моєю родиною безъ найменшої помочи.

Въ моихъ терпнняхъ уживавъ я найрозличнѣйшихъ средствъ, які менѣ только раджено, но все на дармо.

Доперва уживанье черезъ довшій часъ „Нервотону“ пропоручуваного въ анонсахъ „Календаря здоровія Леопольда Літінського“, доказало чуда! Ото тепер рушаю рукою якъ давнѣйше. Дякую Вамъ Пане, що своимъ чудеснымъ средствомъ стали вы найбодливій добродѣємъ терпячихъ людей.

Антоній Новаковскій.

Грудній зѣля Д-ра Зебургера
 противъ кашлю, душності, нежиту и т. п.
 Цѣна фляшки 20 кр.

Заведенье гигієнично-диететичне ЛЬЕОПОЛЬДА ЛІТЫНЬСКОГО у ЛЬВОВЪ

удержує на складѣ въ свой конторѣ при улицѣ Валової ч. 14:

Знаменитѣ вина лѣчничи

хемично пробованій, найдѣшевшого сорта, зъ перворядної фирмѣ G. Richier-a зъ Bordeaux, теперъ на складѣ:

Малага	цѣла фляшка по . . .	3 зр. — кр.
"	пôвz " " . .	1 " 60 "

Вина червени Bordeaux.

<i>Ludon</i>	зг р. 1888 фляшка по . . .	3 зр. — кр.
<i>St. Julien</i>	" 1888 " " . .	3 " 25 "
<i>St. Emilio</i>	" 1887 " " . .	3 " 50 "
<i>St. Estéphe</i>	" 1884 " " . .	4 " — "

Соглас кураційны:

правдивий францускій въ оригинальныхъ фляшкахъ:

цѣла фляшка . . .	3 зр. 50 кр.
пôвz " . .	2 " — "

Соглас Fine Champagne

цѣла фляшка . . .	7 зр. — кр.
пôвz " . .	3 " 60 "

Наведеній вина и коняки высылає на кожде замовленье за побраньемъ почтовымъ (числячи якъ найдешевше за опакованье):

Заведенье гигієничне Літінського у Львовѣ, при улицѣ Валової ч. 14.